Dobrač (Avstrija) , 15.6.2008

Za ta lep pohod se moramo zahvaliti Koron Adrijani, ki nam ga je organizirala. Pripravila je tudi opis, ki ga v celoti posredujem vam, dragi obiskovalci naše spletne strani.:

Dobrač je masivno pogorje, ki se nahaja zahodno od Beljaka. Njegov najvišji vrh je 2.166m visok Kuhriegel, katergea pa se je prijelo ime Dobrač ali po nemško Dobratsch. Na vrhu stoji križ, le nekaj metrov pod njim pa slovenska cerkvica. Dobrač ima dva skoraj enako visoka vrhova, ki sta med seboj oddaljena le dobrih 30m. Na vzhodnem se nahaja najvišja cerkev v Evropi. Le nekaj deset metrov pod obema se nahaja planinski dom Ludwig-Walter Hutte, v bližini katrga stoji 160m visok televizijski stolp.

Dobrač se je kot skrajni vzhodni izrastek bližnjih Ziljskih Alp močno ugnezdil med Julijce, Karavanke, vzhodne Karnijske Alpe in Visoke Ture tam daleč zadaj nad Dravsko dolino. O seveda že zdavnaj ni tista gora miru in tišine, ki je vznemirjala Juliusa Kugyja, ko je, gorniško še povsem nepodkovan, počitnikoval na domu svojega očeta v Lipi, ob Zilji, tik pod južnimi ostenji mogočne gore, ki v vsej svoji razdrapanosto še vedno spominjajo na strahoten potres davnega leta 1348, ko so se ogromne gmote skalovja sesule v dolino, zajezile Ziljo in ta je poplavila dobršen del doline. V času prvih Kugyjevih odkrivanj, ki bi se zaradi neizkušenosti skoraj končala tragično (zdrs po melišču zaradi neprimerne obutve), je na vrhu naše gore stalo skromno svetišče, danes pa tam zgoraj poleg planinskega doma sega v nebo poldrugih sto metrov visok betonski kolos, stolp avstrijske TV, podoben kot na Krvavcu. Prav na vrhu stoji znak upanja, vere in miru – velik križ ter dve kapelici: ena tik pod glavnim vrhom, druga prav na vrhu komaj kaj nižjega vzhodnega vrha. Ena je nemška, druga slovenska. Seveda Kugy takrat, ko je prvič stopil na vrh, ni vedel, da prav po teh robeh poteka simbolna ločnica dvojezične Koroške, slovenske na jugu in nemške onstran Drave, ki pa ji že vse od nesrečnega plebiscita po prvi svetovni vojni predvsem večinsko prebivalstvo niti simbolnosti ne priznava več.
Nekoč, pravijo viri, je bila to samotna gora, domovanje pastirjev, ki so pasli po njenih planinskih prostranstvih, goste je mamila le v mir, tišino in v širne, božanske razglede zaverovane popotnike. Ko pa jo je zagrnila zima, je k njej rad poromal kakšen vztrajen in zahtevnejšega vijuganja vešč smučar. Danes pa je Dobrač predvsem zelo gostoljubna gora, dostopna z veliko manj truda kot nekoč, na kar vsaj na prvi pogled spominja tudi njeno ime Dobr(ač). Vendar je v korenu njenega imena nekaj bolj staro slovanskega (dob= hrast), še zanimiveje pa je, da ga kljub koroški zadrtosti tudi Nemci posebej ne prevajajo, ampak le pišejo po svoje: Dobratsch.
Svojo gostoljubnost Dobrač najbolj odkritosrčno pokaže tistemu, ki mu ni veliko do hoje, saj tik pod njegov vrh iz Beljaka mimo Beljaških toplic pripelje Beljaška alpska cesta. Prav na vrh pa bo moral vzeti pot pod noge. Mimo zgornje postaje žičnice do koče in do vrha bo potreboval dobro uro zmerne hoje. Precej daljša, vendar veliko bolj zanimiva in razgledna je pot po prepadnem robu južnega ostenja, tik nad nekdanjim potresnim podorom. Nekoč, ko sem gor še ni bilo cest in žičniških naprav, je na vrh Dobrača vodila dolga, dolga in po višinskih metrih tudi najvišja romarska pot v Evropi.
In na vrhu? Ja, razgled! Ta je zavdal mlademu Kugyju, ki se kar ni mogel nagledati veličastja Vzhodnih in Zahodnih julijcev, ko je tam na jugu, daleč zadaj za njimi slutil svoj Trst in svoje morje. Zato tudi današnjemu razgledovalcu z Dobrača ne bo ostalo skrito, od kod tzista, vse življenje trajajoča vez med velikim častilcem vsega julijskega, njegovim Triglavom (»Triglav ni gora, Triglav je kraljestvo«) in še bolj njegovim Montažem (kraljevski Montaž, gora mojega življenja«)

Dobrač, podrta gora na Koroškem, ki je v 14. stol povzročila lokalni konec sveta..
Zvonovi so sami zapeli
Povsod,bo pisalo le Dobratsch. Večini planincev, ki jih boste srečali na gori, ne bo poznan izvor imena, celo tistim Avstrijcem ne, ki znajo odzdraviti z Dober dan. A saj tudi večini Slovencev ni poznan izvor imena. Menijo, da Dobrač pride od »dobre gore«. Dober pa je zato, ker je v njem veliko svinca, ki so ga izpod njega kopali še pred nekaj leti. Pomota. Ime pride od **doba,** besede za hrast. Dobrač je bil hrastova gora. Kar pa se dobrote tiče, slovenskemu ljudstvu ni ostal v dobrem spominu.
Dr. Josip Gruden je pred 1. svetovno vojno opisal grozo razdejanja, ki jo je povzročil potres leta 1348:
»Lepo je sijalo solnce na praznik spreobrnjenja sv. Pavla dne 25. januarja ob treh popoldne. Kar se strese zemlja z grozno silo. Zvonovi so sami zapeli. Razdejanih je bilo 26 mest, mnogo cerkva in nad 40

gradov. Ljudi in živino so podsuli padajoči tidovi. Stresala se je zemlja 40 dni. Višek razdejanja je bil v Ziljski dolini. Visoki Dobrač je že vsled prejšnjih potresov na mnogoh krajih kazal razpokline. Usodnega dne pa je goro tako silno streslo, da se je skalnata grmada razpočila in del gore se je zvalil v dolino. Ta silen plaz je zasul sedemnajst vasi ob vznožju in zajezil reko Ziljo, da je narasla v veliko jezero. Dest vasi je potonilo v njenih valovih. Tudi na Osojskem jezeru so pokale gore in se rušile v vodo. Vsi gradovi, ki so se dvigali na holmih in hribih ob Dravi in Zilji, so se sesuli in njihove razvaline so se kotalile v doline. Nihče ne more presoditi, koliko ljudi je pod njimi izgubilo življenje.«
Gruden še slikovito opisuje, kako je sredi popolnima zravnanega Beljaka začel bruhati vrelec tople vode, ki je nekoliko ublažil požare. Kmalu, da je izbruhnila še kuga in pobrala dve tretjini preživelih. Razpadle so družinske in družabne vezi. Ljudje so begali in se izogibali drug drugega. Po neobdelanih poljih so blodili bičarji, beljaški Judje so bili pobiti v pogromu.

Dobrač je danes gora, pogosto obljudena z na videz brezskrbnimi ljudmi, ki jih navdušuje višina, najlepši mogoči pogledi na južno Koroško, na Julijske in Karnijske Alpe. Na planini Trati (Rosstratte), kjer je veliko zadnje parkirišče, so širna travišča za lagodne sprehode in kajpak gostišča, na bližnjem holmu pa se ob panoramskih tablah v lepem vremenu tare avtomobilistov in pohodnikov. Koroška se z Dobrača na pogled širi kakor velika dlan, polna življenjskih črt. Prsti so njena pogorja, presledki med prsti pa doline, vsaka s svojim jezerom: Osojskim, Vrbskim, Baškim in Hodiškim. Največja atrakcija razgledišča s Trat pa so Julijsi od Triglava do montaža. Dober daljnogled odkriva mikavne podrobnosti. Najbolje se pri njihovem razločevanju počuti človek, ki je kraje na eni in drugi strani mej prehodil: kakor bi se selil po lepih kamricah svojega spomina.
Razgled je še lepši z vrhnjega grebena Dobrača, od koder je videti svetle tokove Zilje in Drave, zlastipa še višje alpske snežnike na severu in zahodu, gori do Velikega Kleka in notri v Dolomite.Za potrebe velikega pretvornika pelje do vrhnje ploščadi cesta za terence, ki pa je zaprta za promet. Tudi tam je Dobrač travnat. Nekako domače se proti severu preveša v pašnike in gozdove. Proti jugu pa, proti Ziljski dolini, je iznenada odsekan in se grezi v grozljivih prepadih. Nekaj korakov naprej, na vrhu, stojita skupaj dve cerkvici, ki veljata za najvišji v Evropi. Po obsegu in videzu sta približno enaki, ne pa po nacionalnosti vernikov. Ena je nemška, druga slovenska. Ponazarjata in simbolizirata neločljivost dveh koroških narodov v nekdanji skupni nesreči in vendar tudi njuno ločljivost v sedanjem času. Slovenska je nekoliko vraščena v vrh in je od daleč podobna bivaku. Če jo hočeš obiti z zadnjega konca, okoli gotskih opornikov, hodiš precej na tesno, kakor po nekoliko širši polici kje v gorski steni. Ko pa se nasloniš nanjo in se nastaviš soncu, dobiš občutek, da te sonce greje od spodaj, od Zilje in številnih bleskavih oken v ziljskih vaseh. Takrat se ve srce naseli Korotan!
Komur je vrh predaleč, se lahko od Trat poda na levo, na prostrano, bolj ali manj ravno pastirsko planino in se sprehodi do dobraškega roba. Pelje s seboj otroke ali starše. Tudi na tem mestu je Dobrač odsekan, tudi od tod je prelep pogled na ziljsko dolino, Ojsternik nad njo, na dolgo rajdo julijskih in karnijskih vršacev. Pod rob se strmoglavo spušča planinska pot. Vije se po meliščih in grušču podrte gore in se zgubi pod gozdno mejo, ki je po letu 1348 poskušala vse više, vse bolj prijazno prekriti posledice katastrofe, največje, kar smo jih Slovenci doživeli na svoji zemlji.

Pogled na Dobrač blizu Beljaka

Prispeli smo do parkirišča.

Startali smo.

Dolga je ta bela cesta: Čelesta je ostala rajši nižje.

Prehod iz pomladi v zimo!!?

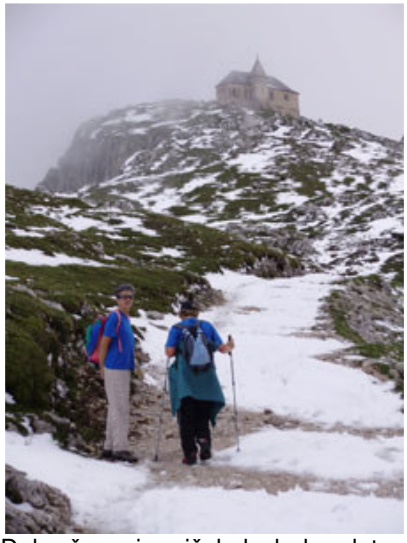

Dobrač nas je pričakal v belo odet.

TV pretvornik in planinska koča pod njo.

Simboli gore:
moderna doba TV pretvornik

slovenska cerkvica

nemška cerkvica

križ

Naš vodič (desno)

Ostanki stare cerkvice pod slovensko in pogled v dolino.

Mara se je izkazala kot zdravilka.

Vsi skupaj pri planinski koči.
Poglejte si tudi filmček: zborček!

Vrnili smo se . Tu nas je čakala malica. Izkazali sta se Angelca in Adrijana. Vse najboljše jima za rojstni dan!

Nazaj grede smo se ustavili še v Planici.

Brez komentarja!